

WIADOMOŚCI BANKU POLSKIEGO

(Drukowane jako rękopis).

Rok II.

WARSZAWA, DNIA 31 PAŹDZIERNIKA 1925 R.

Nr. 20.

TREŚĆ:

Ruch służbowy	str. 185	Dopuszczenie do lombardu 5% i 4 1/2% listów zastawnych	str. 186
Unieważnione akcje Banku Polskiego	" 185	złotowych Towarzystwa Kredytowego m. Warszawy	" 186
Falszywe banknoty 20-dolarowe	" 185	Zaliczanie prowizji za inkaso dokumentów tylko podawcy	" 187
Wydawanie zaświadczeń walutowych do wagi 30 ton towa- ru załadowanego w jednym wagonie	" 186	Nowe wydanie „Spisu formularzy”	" 187
Skup czeków z wystawienia banków zagranicznych	" 186	Żmiany w urzędowej stopie dyskontowej	" 188
Wyjaśnienie dotyczące obliczania wypłaty równowartości za destrukty dolarowe	" 186	Rozwój wkładów w instytucjach kredytowych	" 188
		Wpływy z danin publicznych i monopolów	" 189
		Obroty na giełdzie pieniężnej w Warszawie	" 190
		Szczegółowe zestawienie rodzajów transakcji w odsetkach	" 190

Ruch służbowy.

Zwolnienie ze służby.

Adam Pieczętkowski z Oddziału Głównego w Warszawie.

Emerytowanie.

Leon Wilkoński z Oddziału w Grodnie.

Unieważnione akcje Banku Polskiego.

(Dział I Spisu Okólników).

Numer kolejny	Imię i nazwisko pierwszego akcjonariusza	O d c i n k ó w		Numery akcji
		sztuk	po akcji	
21.	Roman Wylezoł	1	1	315226
22.	Bazyli Siemieniuk	1	1	267877
23.	Stowarzyszenie Urzędników Skarbowych Rzeczypospo- litej Polskiej	1	1	69927
24.	Piotr Bagniewski	65	1	198336/198400
25.	Związek Ziemian, Oddział Warszawski	53	1	206148/206200
26.	Józef Kołaciński	1	1	2874

Falszywe banknoty 20-dolarowe.

(Dział XII Spisu Okólników).

Departament Stanu w Waszyngtonie zawiadamia za pośrednictwem Poselstwa Amerykańskiego w Warszawie o pojawieniu się w obiegu nowego falsyfikatu banknotu 20-dolarowego (Gold-Certificate) serja z 1922 r., litera czeku „C“, numer płyty 655, z portretem Washingtona i podpisami H. V. Speelman, Registrator Skarbu oraz Frank White, Skarbnik Stanów Zjednoczonych Ameryki.

Zatrzymany falsyfikat jest odbitką z dobrze wykonanych płytek litograficznych na oryginalnym papierze, otrzymanym zapomocą wychlorkowania banknotu mniejszej wartości. Druk przedniej strony jest plamisty i nie uwydatnia wielu pięknych linii miedziorytniczej roboty oraz tła na odwrotnej stronie portretu.

Falsyfikat ten jest tak udatny, że może wprowadzić w błąd nawet osoby obeznane z wyglądem banknotów autentycznych.

Wydawanie zaświadczeń walutowych do wagi 30 ton towaru załadowanego w jednym wagonie.

(Dział XII Spisu Okólników).

Według otrzymywanych informacji Oddziały niechętnie wystawiają zaświadczenia walutowe na wywóz towarów w wagonach o pojemności ponad 10 ton.

Ponieważ koszty wywozu towarów zagranicę w wagonach większych rozmiarów są stosunkowo niższe oraz ze względu na konieczność użytkowania przez koleje wagonów o większej pojemności, Oddziały mogą wydawać na życzenie klienta poszczególne zaświadczenia walutowe na ilość towarów o wadze do 30 ton na jeden wagon.

Skup czeków z wystawienia banków zagranicznych.

(Dział XII Spisu Okólników).

Niektóre krajowe firmy eksportowe ofiarują do skupu чеки z wystawienia banków zagranicznych, opiewające na waluty obce i płatne zagranicą.

O ile чеки takie stanowią ekwiwalent waluty eksportowej z tytułu wydanych przez Oddziały zaświadczeń walutowych i są wystawione przez poważne banki zagraniczne oraz płatne w instytucjach bankowych o niewątpliwej zdolności płatniczej, mogą być przez Oddziały skupowane również od firm nieakredytowanych w granicach nawet przewyższających kwotę 10.000 złotych, ustaloną Okólnikiem Nr. 4 z dnia 23 stycznia 1925 r.

Zasadniczym warunkiem skupu takich czeków jest posiadanie przez Oddziały poświadczonych autentycznych wzorów podpisów osób upoważnionych do podpisywania za odnośny bank zagraniczny. Na podstawie tych wzorów należy jaknajskrupulatniej ustalać prawdziwość podpisów na przedstawianych do skupu czekach.

Wyjaśnienie dotyczące obliczania wypłaty równowartości za destrukty dolarowe.

(Dział XII Spisu Okólników)

W artykule „Nowa wartość kursowa destruktyw dolarowych“, zamieszczonym w Wiadomościach Banku Polskiego Nr. 17 z dnia 15 września 1925 r. str. 158, polecono Oddziałom stosować za jednego dolara Stanów Zjednoczonych w destruktyw drugi kurs depeszowany zmniejszony o 1%, minimum o 50 groszy. Ponieważ zarządzenie to interpretowane jest niewłaściwie, wyjaśnia się, że oznaczone minimum odnosi się do całkowitej transakcji, t. j. do wypłacalnej należności za destrukty a nie do zmniejszania kursu o 50 groszy. Przy drugim depeszowanym kursie np. 5.90, minimum powyższe będzie miało zastosowanie dla przedstawionych destruktyw na kwoty mniejsze od 9 dolarów, gdyż różnica 1% kursu dopiero przy takiej transakcji wynosi ponad 50 groszy.

Dopuszczenie do lombardu 5⁰/₀ i 4¹/₂⁰/₀ listów zastawnych złotych Towarzystwa Kredytowego m. Warszawy.

(Dział VI Spisu Okólników).

W myśl §§ 12-15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno-prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 30/1925, poz. 213), dokonało Towarzystwo Kredytowe m. Warszawy konwersji dawnych listów zastawnych rublowych i markowych na nowe 5⁰/₀

i $4\frac{1}{2}\%$ listy złotowe, które giełda warszawska rozpoczęła notować od dnia 15 października 1925 r. w transakcjach za 100 złotych.

Ponieważ konwersja ta nie wpłynęła zupełnie na zmianę ani wartości wewnętrznej rzeczonych listów ani ich zabezpieczenia wierzytelnościami przerachowanymi i zapisanymi na rzecz Towarzystwa na tych samych hipotekach, należy zatem wspomniane listy traktować zupełnie analogicznie do pierwotnie dopuszczonych do lombardu dawnych listów Towarzystwa Kredytowego m. Warszawy.

Wobec powyższego upoważnia się Oddziały do udzielania pożyczek terminowych na zastaw 5% i $4\frac{1}{2}\%$ skonwertowanych listów zastawnych złotych Towarzystwa Kredytowego m. Warszawy (z kuponami płatnymi $1/I$ i $1/VII$ każdego roku) w stosunku 60% wartości kursowej, t. j. na zasadach, podanych w Okólniku Nr. 20 z dnia 26 maja 1924 r. oraz z uwzględnieniem ostatniego zarządzenia, zawartego w liście okrężnym Wydziału Kredytowego z dnia 19 października 1925 r. Nr. 4903.

Listy powyższe należy wpisać w wykazie papierów wartościowych dopuszczonych do lombardu w Banku Polskim, a skreślić 5% i $4\frac{1}{2}\%$ listy zastawne przedwojenne (rublowe) Towarzystwa Kredytowego m. Warszawy.

Zaliczanie prowizji za inkaso dokumentów tylko podawcy.

(Dział IX Spisu Okólników).

Zgodnie z obowiązującymi w dziale komisowych operacji zasadami należy za inkaso dokumentów zaliczać przypadającą prowizję taryfową wyłącznie podawcy a nigdy płatnikowi bez względu na to, czy dokument zapłacono w terminie płatności, czy też po zaprotestowaniu. W razie wykupu dokumentu przez płatnika po zaprotestowaniu obowiązany jest Oddział zainkasować tylko sumę dokumentu, koszty protestu oraz ewentualne inne wydatki połączone z tą czynnością prawną, zaś w liście inkasowej B zaznaczyć normalnie wpływ i przesłać ją do właściwego Oddziału, celem wypłaty zainkasowanej sumy i pobrania należnej prowizji.

Jeżeli natomiast niezapłacony dokument inkasowy zwracany jest z protestem do Oddziału, który przyjął go do inkasa, należy przygotować podobnie jak przy wekslach portfelowych Banku rachunek kosztów (form. Nr. 59), wpisać w nim zapłaconą rejentowi należność, taryfową prowizję, koszty porta oraz ewentualnie inne wydatki i przesłać dokument wraz z listą inkasową B, aktem protestu i dowodem pocztowym (recepisem) na wysłaną podawcy notyfikację. Oddział, otrzymujący zaprotestowany dokument, sprawdza pozycje wyszczególnione we wspomnianym rachunku, poczem inkasuje u podawcy przypadające należności i zalicza je normalnie w dzienniku i raporcie kasowym, wypełniając odnośne załączniki.

Jednocześnie zwraca się uwagę Oddziałów, że prawo zaliczania ustawowej prowizji od weksli zaprotestowanych w wysokości $\frac{1}{6}\%$ przysługuje tylko posiadaczowi weksłu, a nie komisjonerowi (art. 47 prawa wekslowego), a zatem Bank Polski nie może liczyć jej od dokumentów inkasowych, lecz wyłącznie i jedynie od weksli portfelowych własnych.

Nowe wydanie „Spisu formularzy”.

(Dział I Spisu Okólników).

Dotychczasowy spis formularzy — jakkolwiek uzupełniany podawaniem Oddziałom w Wiadomościach Banku Polskiego szczegółami — stracił wiele na przejrzystości, skutkiem czego okazała się potrzeba opracowania i wydania nowego.

Nowy Spis formularzy różni się od pierwotnego tem, że 1) zniesiono podział formularzy na dwie kategorie „C” i „D. kred.”, utrzymując ciągłość numeracji, 2) dodano rubrykę „Termin przechowywania aktu”, w której ustalono przy każdym formularzu, jak długo — po ostatecznem załatwieniu — winien znajdować się w archiwum, przyczem słowa „bez term.” oznaczają, że akt takich wogóle niszczyć nie należy.

Drugą część spisu natomiast stanowi alfabetyczny skorowidz zestawiony podług działów operacji dla formularzy używanych w Oddziałach i w Oddziale Głównym z uwzględnieniem druków bilansowych,

potrzebnych Oddziałom przy półrocznych i rocznych zamknięciach. Formularze, przeznaczone dla Centralnej Księgowości i innych Wydziałów Dyrekcji, zebrano w dwie oddzielne grupy.

O wydaniu nowych formularzy, względnie o ewentualnych innych zmianach, zawiadamiane będą Oddziały w dalszym ciągu w „Wiadomościach Banku Polskiego“, celem odnotowania w spisie.

Z uwagi na to, że nowo opracowany spis formularzy w swym obecnym układzie ułatwia w znacznym stopniu kontrolę zamawianych druków, poleca się Oddziałom dokładnie zbadać, czy zawarte w spisie druki oddziałowe znajdują się u nich wogóle i w jakiej ilości, gdyż w ten sposób sprawa ta może być należycie uregulowaną a ewentualne braki usunięte.

Zmiany w urzędowej stopie dyskontowej,

które zgodnie z Okólnikiem Nr. 14 z dnia 19. II. 1925 r. należy odnotować w „Wiadomościach Banku Polskiego“ Nr. 19 z dnia 15 października 1925 r. str. 183:

Szwajcaria z 4% na $3\frac{1}{2}\%$ od d. 22. X. 1925 r.

Węgry z 9% „ 7% od d. 22. X. 1925 r.

Rozwój wkładów w instytucjach kredytowych.

(W tysiącach złotych).

	31. I. 25.	28. II. 25.	31. III. 25.	30. IV. 25.	31. V. 25.	30. VI. 25.	31. VII. 25.	31. VIII. 25.	30. IX. 25.
Bank Polski									
pryw. rach. żyrowe	50.181	39.116	83.092	55.175	65.344	53.899	63.273	37.071	51.966
Bank Gospodarstwa Krajowego									
wkłady wszelk. typów łącznie	74.461	74.314	102.755	129.881	141.517	125.020	131.509	140.497	167.121
w tem:									
wkłady rządowe i samorządowe	68.007	66.124	94.891	106.970	118.115	— ¹⁾	104.372	114.233	128.197
Pocztowa Kasa Oszczędności									
a) wkłady oszczędnościowe.	9.316	10.671	11.876	13.193	14.027	15.052	15.877	15.396	14.435
b) rachunki czekowe	40.144	39.041	43.704	44.851	47.816	45.502	42.111	46.539	40.303
Banki akcyjne (40)									
wkłady wszelkich typów	224.573	240.520	272.213	296.651	301.336 ²⁾	300.460 ³⁾	336.435	283.886 ⁴⁾	—
Kasy oszczędn. komunalne (40)									
wkłady	6.118	8.134	10.332	12.280	13.548	14.868	16.044	15.687	—

¹⁾ Brak danych.

²⁾ Tylko w 39 bankach związkowych.

³⁾ „ „ 37 „ „

⁴⁾ „ „ 36 „ „

WPŁYWY Z DANIN PUBLICZNYCH I MONOPOLÓW
za czas od czerwca do września 1925 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wpływy we wrześniu r. b.	Wpływy w sierpniu r. b.	Wpływy w lipcu r. b.	Wpływy w czerwcu r. b.
	Z	ł	o	t e
I. Daniny publiczne.				
Podatki bezpośrednie (z wyłączeniem podatku majątkowego)	24,398.468	26,525.944	25,487.238	25,729.472
Podatki gruntowe	4,068.570	1,902.955	1,439.324	1,936.636
„ od budynków	2,747.625	2,705.951	1,263.136	479.292
Podatek przemysłowy	11,399.474	14,350.450	15,012.060	14,078.260
„ wojewódzki od wyszynku i drobnej sprzedaży trunków	442.019	607.785	553.975	298.335
„ od skrzynek depozytowych	222	114	3.513	1.221
„ dochodowy	4,024.545	4,335.033	4,159.411	6,723.271
„ od kapitałów i rent	257.532	731.132	1,117.809	349.944
Zaległości podatków zniesionych	3.177	1.121	1.079	3.019
Odsetki zwłoki, kary, nal. egz. i grzywny	1,455.304	1,891.403	1,936.931	1,859.494
Podatek majątkowy	3,135.468	5,543.450	6,969.210	6,902.434
Podatki pośrednie	13,445.693	9,489.472	10,940.930	8,482.848
w tem ważniejsze pozycje:				
Podatek od wina	378.513	170.006	193.777	208.272
„ „ piwa	865.480	928.981	990.419	839.430
„ „ cukru	9,249.314	5,698.559	6,769.442	4,872.296
„ „ drożdży	455.138	572.629	565.931	571.255
„ „ oleju skalnego	1,040.994	898.513	1,315.428	1,133.453
„ „ zapalek	772.349	768.688	649.276	416.998
Akeyzowe opłaty patentowe	335.847	261.785	251.144	249.231
Odsetki zwłoki, kary i grzywny	292.864	168.078	177.934	172.343
Cło	16,348.923	21,954.846	26,814.040	26,668.284
Opłaty stemplowe (należności)	9,169.479	8,578.173	9,743.994	9,001.768
w tem ważniejsze pozycje:				
Podatek spadkowy	242.798	289.225	231.851	192.489
Opłaty od weksli	1,667.161	1,846.486	2,159.565	1,984.182
„ „ sprzedaży przedmiotów zbytku	211.964	234.275	340.876	359.996
„ „ dokumentów przewozowych	314.260	287.764	287.403	220.515
„ „ rachunków i poświadczeń odbioru	746.835	701.359	721.813	705.694
Opłaty alienacyjne	1,348.908	1,021.877	1,213.607	1,149.717
Opłaty (stemplowe, należności stemplowe i bezpośrednie) wyżej niewymienione	1,737.937	1,615.617	1,800.028	1,458.364
Sprzedaż znaczków stemplowych	2,308.508	2,084.625	2,360.067	2,284.774
II. Monopole	35,453.710	38,164.771	38,789.227	33,117.197
Monopol sacharyny	19.600	15.334	12.341	7.525
„ soli	3,065.340	2,756.149	2,672.896	2,115.416
„ tytoniowy	17,009.968	18,023.654	19,020.481	18,007.973
„ spirytusowy	15,208.802	17,219.531	16,993.499	12,836.283
Loterja państwowa	150.000	150.103	150.010	150.000
Daniny publiczne i monopole ogółem	101,951.741	110,256.656	118,744.639	109,902.003

OBROTY NA GIEŁDZIE PIENIĘŻNEJ W WARSZAWIE.

Zestawienie ogólne.

O G Ó Ł E M	Liczba transakcji			W z ł o t y c h			w %		
	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Lipiec	Sierpień	Wrzesień
	8,514	5,505	7,323	92,882,614	17,995,441	40,253,068	100,0	100,0	100,0
1. Waluty:									
monety	18	14	57	31,916	18,468	86,765	0,0	0,1	0,2
bilety	498	520	457	3,800,628	967,078	1,120,990	4,1	5,4	2,8
dewizy	1,304	683	1,411	86,598,134	15,835,735	37,729,111	93,2	88,0	93,7
2. Akcje.	4,109	2,418	2,628	1,482,219	547,678	525,286	1,6	3,0	1,3
3. Papiery									
lokacyjne.	2,585	1,870	2,770	969,717	626,482	790,916	1,1	3,5	2,0

*) Obroty obliczane po przeciętnym kursie każdego dnia.

SZCZEGÓŁOWE ZESTAWIENIE RODZAJÓW TRANZAKCJI W ODSETKACH.

W A L U T Y:						A K C J E:						PAP. LOKACYJNE:					
Lipiec	Sierpień	Wrzesień	Lipiec			Lipiec	Sierp.	Wrześ.	Lipiec			Lipiec	Sierp.	Wrześ.	Lipiec		
Monety %	Monety %	Monety %	Waluty	Bilety %	Dewizy %	Bilety %	Dewizy %	Bilety %	Dewizy %	Gat. akcji	%	%	%	Gat. pap.	%	%	%
Rub. zł. 100	Rub. zł. 100	Rub. zł. 100	St. Zjedn.	98,0	77,8	95,1	75,2	96,2	75,7	Prz. met.	54,6	39,9	33,8	P. państw.	38,4	35,7	31,6
			ang. . .	0,2	10,0	3,9	15,4	1,2	15,5	elektr.	7,7	10,0	11,5	Lisy zast.	55,2	56,4	65,0
			Fr. franc.	1,7	1,5	0,9	1,4	2,5	1,8	spoż.	8,4	10,6	15,3	Obligacje	5,4	7,1	2,8
			" szw. . .	—	5,2	—	3,9	—	3,5	włókienn.	8,1	5,6	8,6	Różne . . .	1,0	0,8	0,6
			Kor. czes.	0,0	1,2	—	0,4	0,1	1,0	Bankowe . .	6,2	11,2	11,1				
			Liry włos.	0,0	0,5	—	0,5	—	0,4	Prz. Górn.	10,0	14,6	11,5				
			Inne wal.	0,1	3,8	0,1	3,2	—	2,1	Różne . . .	5,0	8,1	8,2				
Razem 100,0	100,0	100,0		100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0		100,0	100,0	100,0		100,0	100,0	100,0